

INHOUD

1. INLEIDING

Dochter van de kalligraaf 9

Hoe gebruik je dit boek? 10

2. DE BASIS

Bouwstenen, samenstellingen, woordgroepen 16

Zinnen voor gevorderden 152

VERHAAL

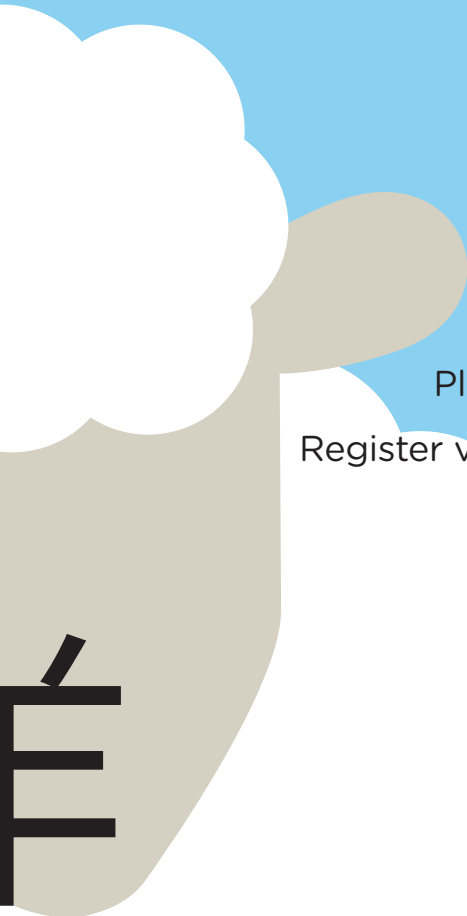
Peter en de wolf 159

3. NASLAGWERK

Plaatjes met bouwstenen 182

Register van karakters en woordgroepen 186

Dankwoord 192

Dochter van de kalligraaf

Ik ben geboren in Taipei, Taiwan. Als dochter van een kalligrafe en keramist groeide ik op te midden van kunst, met een diep respect voor de schoonheid van de Chinese taal. Chinees schrijven en praten is een wezenlijk deel van mezelf en van mijn kijk op de wereld. Toch besepte ik pas hoe moeilijk het is om Chinees te leren toen ik zelf kinderen had.

Als Taiwanese die haar kinderen grootbracht in Engeland werd ik me plots bewust van de verschillen maar ook van de overeenkomsten tussen de westerse en oosterse cultuur. Met Chineasy wil ik de culturele kloof dichten door de mystiek te ontrafelen van de Chinese taal, die voor zo velen een barrière vormt – inclusief mijn kinderen.

Chineasy ligt me nauw aan het hart. In mijn leven heb ik een heleboel dingen gedaan en ik beschouw mezelf als een computerfreak, een ondernemer en een dromer. Met dit project combineer ik al die stukjes van mezelf. Mijn ervaring in technologiebedrijven en mijn achtergrond als artistiek opgevoede ondernemer leverden de fundamenten voor Chineasy, maar mijn jeugdjaren en kinderen waren de inspiratiebron die het project werkelijkheid deden worden. Ik ben er trots op dat ik Chineasy kan delen met iedereen die Chinees wil leren en de schoonheid van die taal wil leren appreciëren.

Waarom Chineasy?

China is een land van eeuwenoude tradities en adembenemende kunstwerken. Momenteel is het een van 's werelds sterkste economieën. Voor mij is het dan ook geen verrassing dat de voorbije jaren een culturele migratie richting Oosten op gang kwam van jonge en ondernemingsgezinde mensen. Tegenwoordig is de blik gericht op China, Taiwan, Japan, Zuid-Korea en andere Aziatische landen. Ze worden steeds populairder als vakantiebestemming en belangrijker als culturele, financiële en industriële centra.

Misschien zie ik het wat te positief, maar voor mij is de versmelting van die beide culturen, van Oost en West, de sleutel tot een meer culturele, belezen wereld. Ook denk ik dat een wereldwijde, duurzame economische groei pas mogelijk is als het Oosten en Westen elkaar begrijpen. Maar voor het Oosten en Westen efficiënt met elkaar kunnen communiceren en elkaars cultuur kunnen aanvoelen, moet er nog een gigantische hindernis uit de weg worden geruimd: de taalkundige Chinese Muur.

Het Chinees werd lang beschouwd als de moeilijkst te leren wereldtaal, vooral vanwege de vele en ingewikkelde karakters. Toen ik mijn in Engeland geboren kinderen Chinees begon te leren, realiseerde ik me pas echt hoe moeilijk die tekens wel zijn als Engels je moedertaal is! Mijn kinderen vonden het een regelrechte marteling. Dus ging ik op zoek naar een leuke en gemakkelijke manier om hen Chinees te leren lezen.

Na een jarenlange zoektocht besloot ik dat geen enkele bestaande methode boeiend genoeg was. En deed ik wat elke ondernemer zou doen: ik bedacht een eigen methode om Chinese karakters te leren lezen – Chineasy. En weet je wat? Het werkte nog ook!

De bedoeling van Chineasy is gemakkelijker Chinees te leren lezen door karakters te herkennen aan de hand van eenvoudige illustraties. De magische kracht van deze methode is dat je met een beperkte set bouwstenen (zie pag. 10) veel nieuwe karakters en uitdrukkingen kunt vormen. Wie een aantal bouwstenen beheerst, zal meteen op een heel ander niveau verder kunnen leren.

Met een beperkte inspanning kun je al snel honderden Chinese tekens en zinnen lezen en een beter inzicht verwerven in de historische en culturele referenties van de Chinese woordenschat. Ook al bestaan er tienduizenden Chinese karakters, je hoeft er slechts enkele honderden te kennen om eenvoudige Chinese literatuur te begrijpen en je onder te dompelen in Chinese kunst en cultuur.

Hoe gebruik je dit boek?

Korte samenvatting

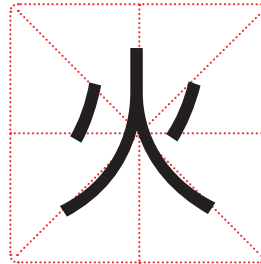
Elk karakter in het boek wordt voorgesteld in zijn Chinese vorm, gevolgd door de Nederlandse vertaling en zijn pinyin (de klanknabootsing van het karakter, zie p. 13). Bij elke bouwsteen en samengesteld karakter (zie hieronder voor een verklaring van de termen) hoort een korte inleiding met leuke historische en culturele weetjes, zodat je meer leert dan alleen de taal. Daarnaast zijn er niet-geïllustreerde woordgroepen (bijvoorbeeld 'hart' op p. 87) om je woordenschat uit te breiden.

Achteraan in het boek vind je een handig register waarin de karakters en woordgroepen uit Chineasy zijn opgenomen, samen met hun traditionele en vereenvoudigde vorm (zie hiernaast) en pinyin.

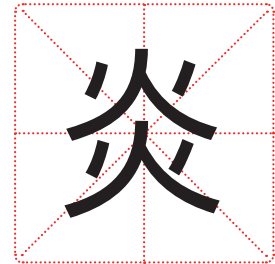
Methodologie van Chineasy

Meestal wordt de Chinese taal aangeleerd met behulp van een reeks van 180 tot 215 radicalen. Met die radicalen bouw je dan de Chinese karakters op. In Chineasy worden die karakters ontbonden tot hun meest rudimentaire en terugkerende vorm, zodat studenten minder en eenvoudiger radicalen moeten leren, die we 'bouwstenen' hebben genoemd.

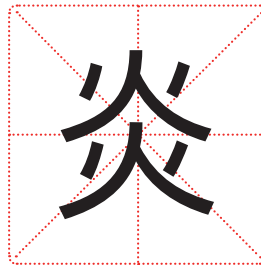
Een bouwsteen (bijvoorbeeld het teken 火 voor 'vuur', zie p. 28) of de vorm van die bouwsteen voor samenstellingen (bijvoorbeeld 灬 'vuur', zie p. 28) kan worden gecombineerd met een of meerdere karakters tot een samenstelling (zoals 炎 'gloeiend heet', zie p. 29). Plaats je twee of meer afzonderlijke karakters naast elkaar, dan krijg je een woordgroep (bijvoorbeeld 炎 炎 'bloedheet', zie p. 30). Bij een samenstelling creëer je een nieuw karakter, in een woordgroep is het de plaatsing van de karakters naast elkaar die aan de gegroepeerde karakters een nieuwe betekenis verleent. Het is dat principe van bouwstenen dat Chineasy zo easy maakt!

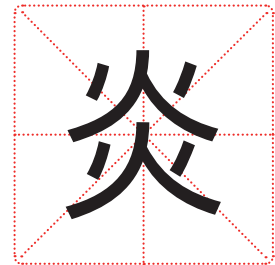
vuur
(bouwsteen)

gloeiend heet
(samenstelling)

gloeiend heet

gloeiend heet

bloedheet (woordgroep)

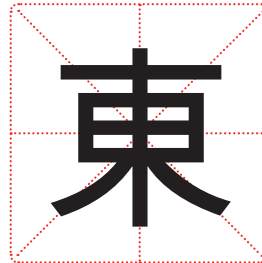
Traditioneel of vereenvoudigd?

Met Chineasy leer je voornamelijk traditioneel Chinees, de geschreven taal van Taiwan en Hong Kong. Vereenvoudigd Chinees werd op het Chinese vasteland ingevoerd in 1949, na afloop van de Chinese Burgeroorlog en de oprichting van de Volksrepubliek China. In het traditionele en vereenvoudigde Chinees komen echter nog veel dezelfde karakters voor. Wanneer we in Chineasy de vereenvoudigde vorm gebruiken in plaats van de traditionele, vermelden we dat in het bijschrift (bijvoorbeeld 'volgen' en 'menigte' op p. 17). Staat er niets specifiek over de vorm, dan betekent dit dat de traditionele en vereenvoudigde vorm identiek zijn.

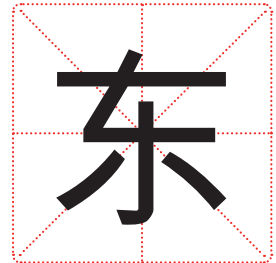
De evolutie van het Chinees

Zoals elke taal is ook het Chinees in de loop der tijden voortdurend geëvolueerd. Politieke veranderingen, geografische expansie en de filosofie hebben hun invloed gehad op de stilistische vorm van de Chinese karakters. In dit boek stuit je op verwijzingen naar karakters op de orakelbeenderen 甲骨文 (ca. 1400 v.Chr.), het bronsschrift 金文 (ca. 1000 v.Chr.), zegelschrift 篆書 (ca. 220 v.Chr.) en administratief schrift 隸書 (ca. 200 v.Chr.). Die termen verwijzen naar de verschillende periodes in het Chinese schrift dat aan de basis ligt van het moderne Chinees.

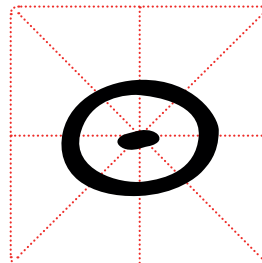
De oudste Chinese karakters waren logogrammen, zodat er meestal geen aanwijzingen zijn voor de uitspraak (zie p. 13). Naarmate het Chinees echter verfijnder werd, gebruikte men twee of meer bouwstenen om nieuwe karakters te vormen. In dat geval werd een van die bouwstenen gekozen als basis voor de uitspraak van dat nieuwe karakter. Zo bestaat rekening 賬 (zhang⁴) op p. 85 uit de bouwsteen 'schelp' (geassocieerd met rijkdom - zie p. 130), die de betekenis van de samenstelling aangeeft, en uit het karakter voor 'lengte' (chang²), dat de uitspraak beïnvloedt (zie p. 115).

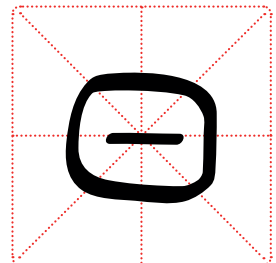
'oost' in traditioneel Chinees

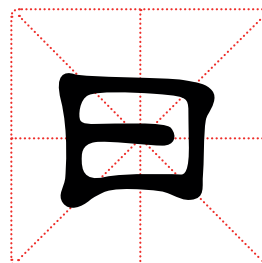
'oost' in vereenvoudigd Chinees

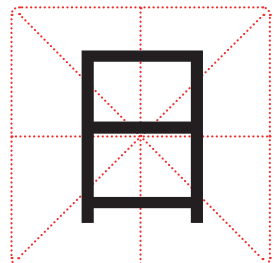
'zon' op orakelbeenderen

'zon' in zegelschrift

'zon' in administratief schrift

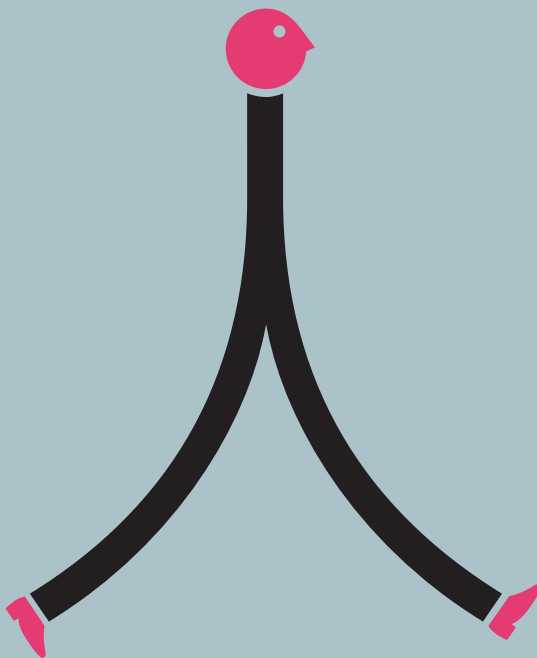
'zon' in modern Chinees

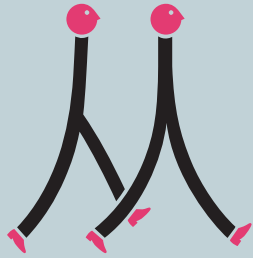
人 mens (ren²)

Welkom! Onze eerste bouwsteen is 'mens'. Vroeger beeldde deze bouwsteen een mens in profiel af, nu lijkt hij op het silhouet van een wandelend iemand.

亻 mens (ren²)

Dit karakter is de vorm van 'mens' die als deel van sommige samenstellingen voorkomt (zie uitleg p. 12). Het karakter staat bekend als 單人旁, te vertalen als 'enkelzijdige mens-radicaal'. Zie 'groep' p. 29 voor een voorbeeld met dit karakter.

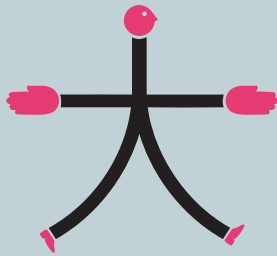

volgen

menigte

groot

man

从 volgen (cong²)

Het karakter bestaat uit twee bouwstenen 'mens'. Een man gaat voorop, de andere volgt hem op de voet. Dit is de vereenvoudigde vorm; de traditionele vorm van dit karakter is 從.

众 menigte (zhong⁴)

Drie bouwstenen van 'mens' leveren een menigte op. Dit is de vereenvoudigde vorm; de traditionele vorm van dit karakter is 眾.

大 groot (da⁴)

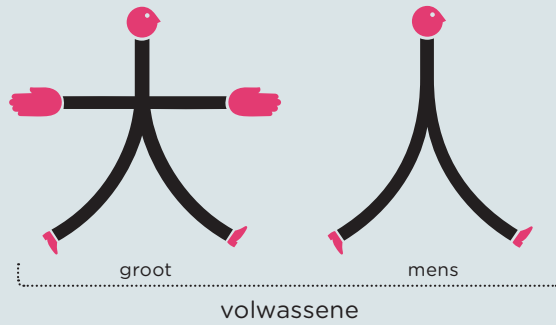
Dit karakter stelt een man voor die zijn armen spreidt. Beeld je in dat hij zegt: 'Die vis was zo groot.'

夫 man (fu¹)

'Man' is een samenstelling van 'groot' met bovenaan een extra streepje door het karakter, zoals brede schouders. Het streepje stelt de spelden voor in het haarknotje van een man.

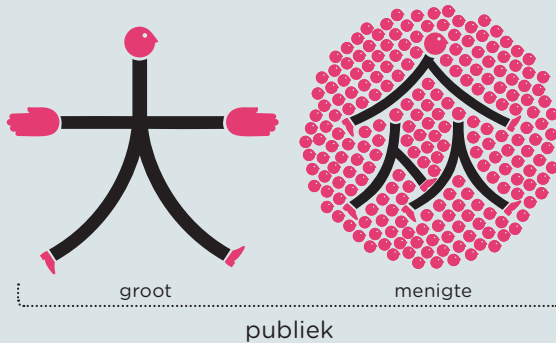
大人 volwassene
(da⁴ ren²)

Niet dat lengte altijd wijst op rijpheid, maar simpel gezegd is een volwassene 'een grote mens'. groot + mens = volwassene

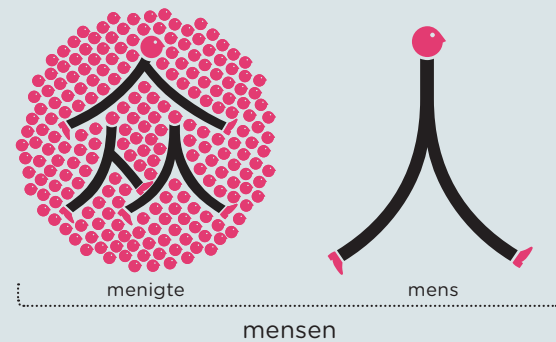
大众 publiek
(da⁴ zhong⁴)

Het publiek bestaat uit een grote groep mensen. groot + menigte = publiek

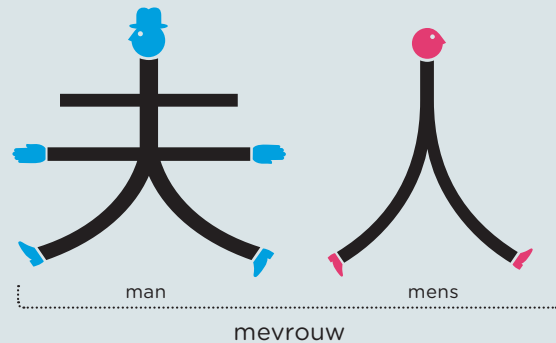
众人 mensen
(zhong⁴ ren²)

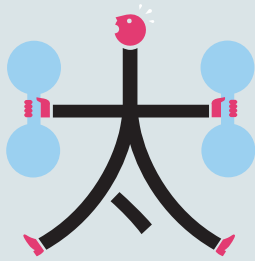
Een menigte bestaat uit verschillende mensen. Deze woordgroep betekent tevens 'iedereen'. menigte + mens = mensen

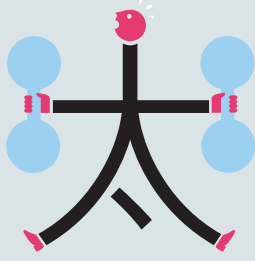
夫人 mevrouw
(fu¹ ren²)

In het oude China werd een vrouw die huwde eigendom van haar echtgenoot; ze werd 'de mens van haar man'. man + mens = mevrouw

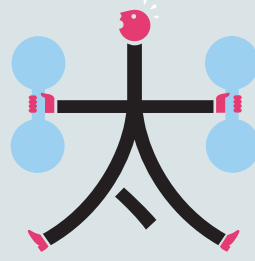

te veel

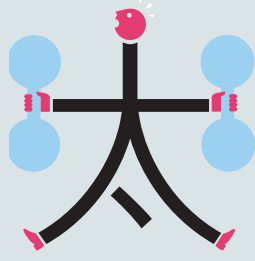

te veel

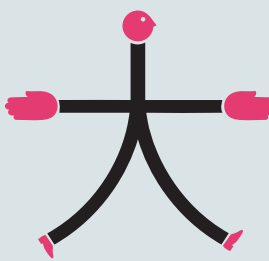

te veel

vrouw

te veel

groot

te groot

groot

man

arts

太 te veel (tai⁴)

Deze samenstelling bestaat uit 'groot' en een soort komma onder het karakter, duidend op iets dat nog groter is. Dit karakter kan ook 'heel' of 'bovenmatig' betekenen.

太太 vrouw (tai⁴ tai⁴)

Een bizarre woordgroep. Twee keer te veel betekent 'Mevr.' of 'vrouw'. Vind jij dat een treffende omschrijving?
te veel + te veel = mevr.

太大 te groot (tai⁴ da⁴)

Een eenvoudige woordgroep: als iets te groot is, is er te veel van.
te veel + groot = te groot

大夫 arts (dai⁴ fu)

Een woordgroep met twee betekenissen.
Uitgesproken als 'dai⁴ + fu', op een zachte, neutrale toon betekent het 'arts'.
Uitgesproken als 'da⁴ + fu' wil het zeggen 'hogere ambtenaar'. Beide zijn ietwat verouderd.
groot + man = arts

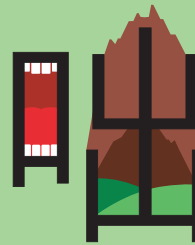
山 berg (shan¹)

Het karakter voor 'berg'
stelt de piek van een
bergketen voor.

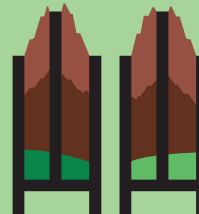
naar buiten gaan

uitbarsten in woede

onsterfelijk

twee bergen

出 naar buiten gaan
(chu¹)

Vroeger verbande de keizer mensen naar het gebied voorbij de bergen. Vandaar dat dit karakter 'uitgang' betekende. Nu betekent het 'buitengaan'.

咄 uitbarsten
in woede (duo¹)

Dit karakter is een combinatie van 'mond' en 'berg' en kan ook staan voor 'woede-uitbarsting'.

仙 onsterfelijk (xian¹)

Dit karakter is een combinatie van 'mens' en 'berg'. Onthoud dat wie zo oud wordt als een berg, onsterfelijk zal lijken voor ieder ander mens.

山 twee bergen
(shen¹)

Deze samenstelling is of een familienaam of verwijst naar twee bergen. Nog een van die zeldzame karakters die je kunt gebruiken om indruk te maken op je Chinese vrienden.

出口 **uitgang**

(chu¹ kou³)

Een mond die je vertelt waar je buiten kunt gaan is een uitgang.
buitengaan + mond = uitgang

buitengaan

mond

uitgang

出來 **buiten komen**

(chu¹ lai²)

Een gemakkelijke woordgroep. buitengaan + komen = buitenkomen

出品 **publiceren**

(chu¹ pin³)

Hoe krijg je een product tot bij de mensen?
Je publiceert het, natuurlijk!
buitengaan + product = publiceren

naar buiten gaan

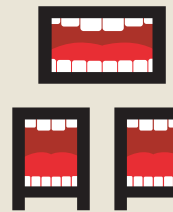

komen

buiten komen

buitengaan

kwaliteit/product

publiceren

火山 vulkaan

(huo³ shan¹)

vuur + berg = vulkaan

火山口 krater

(huo³ shan¹ kou³)

vulkaan + mond =

[letterlijk] mond van

de vulkaan = krater

休眠山 slapende vulkaan

(xiu¹ huo³ shan¹)

rust + vulkaan = [letterlijk]

rustende vulkaan =

slapende vulkaan

vuur

berg

vulkaan

vuur

berg

mond

krater

rust

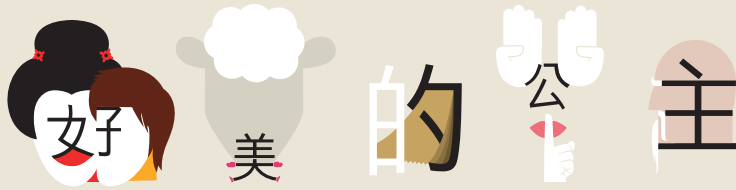
vuur

berg

slapende vulkaan

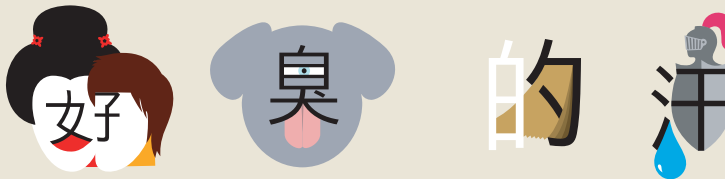
Zinnen voor gevorderden

Wat (zulk) een mooie prinses
好美的公主 (pagina's 97, 41, 137, 141)

Wat (zulk) een lange zin
好長句子 (pagina's 97, 85, 137)

Zweet stinkt
好臭的汗 (pagina's 97, 99, 137, 145)

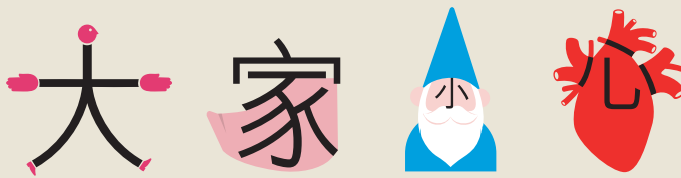

De instructie van god
神的指示 (pagina's 143, 137, 151, 142)

Gezegende vrouw uit de provincie Shandong

幸福的山東女人 (pagina's 145, 143, 137, 54)

Iedereen, wees voorzichtig

大家小心 (pagina's 93, 87)

Mooi tienermeisje

美少女 (pagina's 41, 133, 46)

De vis is zo vers

魚好鮮 (pagina's 25, 97, 41)

Register van karakters en woordgroepen

Met Chineasy leer je hoofdzakelijk traditioneel Chinees (zie p. 11). Als de traditionele en vereenvoudigde vorm van een karakter verschillen, geven we eerst de traditionele en vervolgens de vereenvoudigde vorm. Staat er niets specifiek vermeld over de vorm, dan zijn de traditionele en vereenvoudigde vorm van het karakter identiek.

杏	abrikoos (xing ⁴)	36	木	boom (mu ⁴)	32
八	acht (ba ¹)	83	舟	boot (zhou ¹)	81
迫/迫	afdwingen (po ⁴)	113	林	bos (lin ²)	33
分心	afleiden (fen ¹ xin ¹)	89	架	bouwen (jia ⁴)	90
怕	angst (pa ⁴)	87	信	brief/vertrouwen (xin ⁴)	109
工人	arbeider (gong ¹ ren ²)	60	泉水	bronwater (quan ² shui ³)	73
女工	arbeidster (nu ³ gong ¹)	61	水牛	buffel (shui ³ niu ²)	75
貧/貧	arm (pin ²)	131	肚	buik (du ⁴)	115
貧戶/貧戶	arm huishouden (pin ² hu ⁴)	104	出來/出來	buiten komen (chu ¹ lai ²)	44
扶手	armleuning (fu ² shou ³)	101	加州	Californië (jia ¹ zhou ¹)	90
人工	artificieel (ren ² gong ¹)	61	查	controleren (cha ²)	53
大夫	arts (dai ⁴ fu)	19	日子	dag (ri ⁴ zi)	97
沐	baden (mu ⁴)	71	宀	dak (mian ²)	92
竹	bamboe (zhu ²)	39	水門/水門	dam (shui ³ men ²)	73
唬	bang maken (hu ³)	64	來日/來日	de komende dagen (lai ² ri ⁴)	58
賬戶/賬戶	bankrekening (zhang ² hu ⁴)	104	松	den (song ¹)	141
達/達	bereiken (da ²)	113	門/門	deur (men ²)	66
山	berg (shan ¹)	42	門口/門口	deuropening (men ² kou ³)	68
人口	bevolking (ren ² kou ³)	24	這/這	deze (zhe ⁴)	113
凍/凍	bevroren (dong ⁴)	147	本月	deze maand (ben ² yue ⁴)	59
入	binnengaan (ru ⁴)	65	囡	dochter (nan ¹)	48
闖/闖	binnenvallen (chuang ³)	77	匕	dolk (bi ³)	150
苦	bitter (ku ³)	129	狂犬	dolle hond (guang ⁴ quan ³)	113
吠	blaffen (fei ⁴)	27	笨	dom (ben ⁴)	39
白人	blanke (bai ² ren ²)	63	雷	donder (lei ²)	119
咩	blaten van schapen (mie ¹)	41	轟	dravende paarden (biao ¹)	127
吹	blazen (chui ¹)	149	三	drie (san ¹)	82
炎炎	bloedheet (yan ² yan ²)	30	夢/夢	droom (meng ⁴)	107
花	bloem (hua ¹)	151	淋	druppelen (lin ²)	71
土	bodem (tu ³)	114	分明	duidelijk (fen ¹ ming ²)	89
小人	boef (xiao ³ ren ²)	133	小鬼	duiveltje (xiao ³ gui ³)	135
天牛	boktor (tian ¹ niu ²)	75	一	een (yi ¹)	82
來人/來人	boodschapper (lai ² ren ²)	34	鴨/鴨	eend (ya ¹)	134
弓	boog (gong ¹)	122	淡	eenvoudig (dan ⁴)	71